

Лекција 4

Доказни поступак

Који докази су ваљани на суду?

Васпитно-образовни циљеви	Разумети извођење доказа и доказни поступак.
Задаци	Размотрити различите факторе (казна, одвраћање, рехабилитација) који се узимају у обзир када се одлучује која је праведна казна за злочин.
Наставна средства	Картице за дискусију (наставни лист 8.3) за сваку групу од 4-6 ученика.
Методe	Рад у малим групама и дискусија.

Додатне информације

Један од кључних елемената било ког кривично-правног система је низ правила која одређују које врсте доказа се смеју или не смеју користити на суду, како би суђење било поштено. На пример, да ли је поштено користити доказе „рекла-казала“ (то јест, доказе које очевици нису доживели непосредно, већ им је испричала трећа особа), доказе који су добијени као резултат мучења или претње насиљем, или доказе који су добијени „навођењем сведока“, то јест, питањима која сведоцима“ стављају речи у уста“?

Ток часа

Наставник започиње час представљајући, усмено и писмено, на табли или флип-чарт табли, следећу законску одредбу из Европске конвенције о људским правима (1950):

„Свако ко је оптужен за кривично дело сматраће се невиним све док се не докаже његова кривица на основу закона.“

Европска конвенција о људским правима (1950), члан 6, став 2.

Наставник прозива ученике да објасне ову одредбу и прокоментаришу је. Може додати категорију почетне претпоставке невиности. Ученици би требало да разумеју важност овог начела за праведно суђење и да науче да оптужена особа може да буде осуђена само ако постоји довољно доказа који ће утврдити његову или њену кривицу. На овом часу, ученици ће се упознати са правилима извођења доказа на суду.

Ученици се деле у групе од по четири или шест чланова. Наставник говори о кривичном судском поступку које се тренутно одвија.

Тиче се младића по имену Мануел који је оптужен за крађу аутомобила у власништву г. Кеја. Аутомобил је нестао испред куће г. Кеја једне касне вечери, а пронађен је изван села, следећег

јутра. Поливен је бензином и запаљен. Мануела је ухватила полиција касније те недеље, и оптужила га за крађу и почињену штету.

Наставник свакој групи даје сет картица за дискусију (наст. лист 8.3). Свака картица садржи неки доказ који се користи на суду како би се утврдило да је Мануел крив.

Наставник тражи од група да:

- сложе доказе по реду – од најјачег до најслабијег;
- одлуче да ли неки од доказа треба одбацити зато што је неважан или непоштен.

После интерне дискусије (15-20 минута) са белешкама, групе представљају своје идеје остатку одељења и покушавају да се сложе око оних доказа које би требало прихватити и оних које би требало одбацити.

Наставник тражи од ученика да се врате у своје групе и размисле:

- Која питања бисте волели да суд постави Мануелу или овим сведоцима? Зашто?
- Да ли постоје нека питања за која сматрате да би било непоштено да их суд постави? Ако сматрате да постоје, која су то и зашто?

Групе представљају своје идеје, а разред, радећи заједно, покушава да сачини листу доказа и питања за која мисле да би било погрешно употребити их на суду.

Ако време дозволи, овај час може да води до истраживачког задатка. Наиме, за домаћи рад, ученици морају истражити правила о извођењу доказа која се примењују код кривичних поступака у њиховој земљи и презентовати их следећи час.